

The Relationship Between Fear of Failure and Attributional Styles with the Mediating Role of Competitive State Anxiety in Karate Athletes in Gilan Province

1. Fatemeh Ghasemi Akhlaghi[✉]: Department of Psychology, La.C., Islamic Azad University, Lahijan, Iran

2. Zahra Foroughi Kaldareh^{✉*}: Department of Psychology, La.C., Islamic Azad University, Lahijan, Iran

*Corresponding Author's Email: Zahra.foroughi@iau.ac.ir

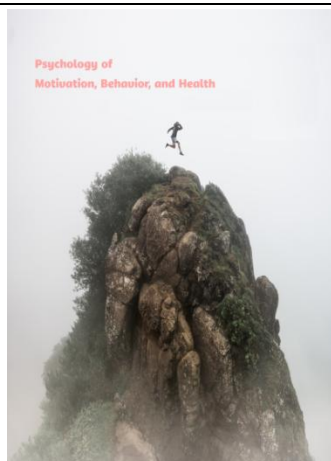
Received: 2025-11-29

Revised: 2026-04-09

Accepted: 2026-04-16

Initial Publish: 2026-05-15

Final Publish: 2026-08-23

Abstract

Introduction and Aim: The present study aimed to determine the relationship between fear of failure and attributional styles through the mediating role of competitive state anxiety in karate athletes.

Methodology: This applied study employed a correlational design using structural equation modeling. The statistical population consisted of all karate athletes in Gilan province during 2024–2025, from which 250 participants were selected through purposive sampling. Data were collected using the Fear of Failure Questionnaire (Conroy et al.), Attributional Style Questionnaire (Anderson & Arnoult), and Competitive State Anxiety Inventory. Data analysis was conducted using Pearson correlation and structural equation modeling in SPSS version 26 and AMOS version 24 .

Findings: The results indicated that fear of failure had no significant direct effect on attributional styles ($p > 0.05$). However, fear of failure had a significant positive direct effect on competitive state anxiety ($p < 0.05$). Furthermore, competitive state anxiety significantly mediated the relationship between fear of failure and several dimensions of attributional styles, including locus, stability, and globality in success situations, and controllability in failure situations ($p < 0.05$).

Conclusion: The findings suggest that although fear of failure does not directly influence attributional styles, it exerts indirect effects through increasing competitive state anxiety; therefore, managing competitive anxiety may play a critical role in improving attributional patterns and psychological functioning in athletes.

Keywords: Fear of failure, attributional styles, competitive state anxiety, karate athletes

How to Cite: Ghasemi Akhlaghi, F., & Foroughi Kaldareh, Z. (2026). The Relationship Between Fear of Failure and Attributional Styles with the Mediating Role of Competitive State Anxiety in Karate Athletes in Gilan Province. *Psychology of Motivation, Behavior, and Health*, 4(3), 1-14.

Copyright: © 2026 by the authors. Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Extended Abstract

Introduction and Aim

Karate, as a competitive martial art, requires not only advanced physical skills but also sophisticated psychological regulation, including emotional control, cognitive flexibility, and resilience under pressure (Nanthakumar et al., 2025; Yadav, 2023). In high-stakes competitive environments, athletes are frequently exposed to stressors that demand effective management of psychological states, particularly anxiety and fear-related responses (Yudhistira et al., 2023). Among these psychological constructs, fear of failure has been widely recognized as a critical determinant of athletes' emotional and behavioral responses, often arising from the anticipation of negative consequences such as shame, loss of status, and diminished self-worth (Conroy et al., 2002; Zhong et al., 2025). Empirical evidence suggests that athletes who experience higher levels of fear of failure are more likely to exhibit maladaptive emotional patterns, including heightened anxiety and reduced confidence (Ahmedov et al., 2025; Boostanban Ghaziani & Sadat Hosseini, 2017).

Competitive state anxiety, as a situational emotional response occurring before or during competition, has been identified as a key factor influencing athletic performance (Martens et al., 2003). It encompasses cognitive and somatic dimensions as well as confidence-related components, all of which interact to shape athletes' readiness and execution under pressure (Karakulak & Yavaş, 2025; Wu et al., 2025). Research indicates that excessive levels of competitive anxiety can impair concentration, disrupt motor coordination, and ultimately reduce performance efficiency (Aydemir et al., 2025). Moreover, contextual variables such as parental expectations and peer support play significant roles in modulating anxiety levels, with supportive environments mitigating anxiety and high expectations exacerbating it (Chen & Peng, 2025; Feng & Zhuang, 2025).

From a cognitive perspective, attributional styles represent individuals' habitual ways of explaining the causes of success and failure, typically across dimensions such as locus, stability, globality, and controllability (Anderson & Arnoult, 1985). These explanatory patterns are central to motivation, emotional regulation, and persistence in sport contexts. Positive attributional styles—such as attributing success to internal, stable factors—are associated with higher motivation and better performance outcomes, whereas negative styles can contribute to

disengagement and psychological distress (Moslehi Fard et al., 2024; Zhang & Miao, 2025). Importantly, attributional patterns are not static and can be influenced by psychological states, including anxiety and fear-related processes (Huang et al., 2025).

Recent research has increasingly focused on the interplay between fear of failure, competitive anxiety, and attributional styles. Evidence suggests that fear of failure may not directly influence attributional styles but instead operates indirectly through mediating variables such as anxiety (Ashrafi Dasht-Arzhaneh et al., 2023). This perspective aligns with broader theoretical frameworks emphasizing the role of emotional processes in shaping cognitive interpretations. Furthermore, interventions such as attributional retraining have demonstrated effectiveness in reducing fear of failure and improving adaptive cognitive patterns (Seyedtabatabaei et al., 2019). Despite these advancements, inconsistencies remain in the literature regarding the direct and indirect relationships among these variables, particularly within specific sport contexts such as karate (Yusefi et al., 2025). Accordingly, the present study aimed to examine the structural relationships between fear of failure and attributional styles, with the mediating role of competitive state anxiety, in karate athletes.

Methodology

This study employed an applied, correlational design using structural equation modeling. The statistical population consisted of karate athletes residing in Gilan province during the 2024–2025 period. Based on established sampling guidelines for structural modeling, a total of 250 participants were selected through purposive sampling. Inclusion criteria included a minimum age threshold, absence of chronic psychological or physical disorders, and voluntary participation. Ethical considerations were fully observed, including informed consent and confidentiality assurances.

Data were collected using three standardized instruments: the Performance Failure Appraisal Inventory to measure fear of failure, the Attributional Style Questionnaire to assess attributional patterns across success and failure contexts, and the Competitive State Anxiety Inventory-2 Revised to evaluate cognitive anxiety, somatic anxiety, and self-confidence. Data analysis was conducted using Pearson correlation coefficients and structural equation modeling techniques in SPSS (version 26) and AMOS (version 24). Model fit was evaluated using multiple

indices, including CMIN/DF, CFI, IFI, GFI, AGFI, TLI, NFI, and RMSEA.

Findings

The results indicated that fear of failure did not have a significant direct effect on overall attributional styles. However, fear of failure demonstrated a strong and statistically significant positive direct effect on competitive state anxiety. Correlational analyses further revealed a significant positive relationship between fear of failure and competitive anxiety, indicating that higher levels of fear were associated with increased anxiety responses in athletes.

Structural equation modeling results confirmed that competitive state anxiety played a significant mediating role in the relationship between fear of failure and several dimensions of attributional styles. Specifically, significant indirect effects were observed for attributional dimensions related to success, including locus, stability, and globality. In addition, a significant indirect effect was found for the controllability dimension in failure-related attributions. These findings suggest that fear of failure influences how athletes interpret success and failure primarily through its impact on their anxiety levels.

At the same time, not all indirect paths were significant, indicating that the mediating role of competitive anxiety varies across different attributional dimensions. Model fit indices supported the adequacy of the proposed structural model, with acceptable values for key indices such as CMIN/DF and RMSEA, suggesting that the model provided a reasonable representation of the data.

Discussion and Conclusion

The findings of this study provide important insights into the complex interplay between emotional and cognitive processes in sport psychology. The absence of a direct relationship between fear of failure and attributional styles suggests that cognitive interpretations of success and failure are not immediately shaped by fear alone but are influenced through intervening emotional mechanisms. In this context, competitive state anxiety emerges as a critical

mediating factor that translates emotional responses into cognitive patterns.

The significant direct effect of fear of failure on competitive anxiety highlights the central role of fear-based emotional processes in shaping athletes' psychological states during competition. When athletes anticipate negative outcomes, they experience heightened emotional arousal, which manifests as anxiety. This heightened anxiety, in turn, affects cognitive functioning, leading to altered attributional interpretations. Such a process reflects the dynamic interaction between affective and cognitive systems, where emotional states serve as a lens through which individuals interpret performance outcomes.

The mediating role of competitive anxiety further underscores its importance as a key mechanism linking motivational and cognitive constructs. By influencing attributional styles, anxiety can shape athletes' perceptions of control, stability, and causality, thereby affecting their future motivation and performance. For instance, heightened anxiety may lead athletes to attribute success to unstable or external factors, reducing confidence and persistence. Conversely, managing anxiety effectively may promote more adaptive attributional patterns, enhancing resilience and performance consistency.

The variability in indirect effects across different attributional dimensions suggests that the influence of anxiety is not uniform but depends on the specific cognitive domain involved. This finding points to the multidimensional nature of attributional styles and highlights the need for more nuanced models that account for differential pathways of influence.

From an applied perspective, these results emphasize the importance of psychological interventions targeting both emotional regulation and cognitive restructuring. Programs designed to reduce fear of failure and manage competitive anxiety can play a crucial role in improving athletes' psychological functioning. Techniques such as relaxation training, mindfulness, and cognitive-behavioral strategies may help athletes regulate anxiety and develop more adaptive attributional styles.

رابطه بین ترس از شکست با سبک‌های اسنادی با نقش میانجی اضطراب حالتی-رقابتی در ورزشکاران کاراته استان گیلان

۱. فاطمه قاسمی اخلاقی^{id}: گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران
۲. زهرا فروغی کلدره^{id}: گروه روانشناسی، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران
*ایمیل نویسنده مسئول: Zahra.foroughi@iau.ac.ir

انتشار نهایی: ۱۴۰۵/۰۶/۰۱

انتشار اولیه: ۱۴۰۵/۰۲/۲۵

پذیرش: ۱۴۰۵/۰۱/۲۷

بازنگری: ۱۴۰۵/۰۱/۲۰

دریافت: ۱۴۰۴/۰۹/۰۸

چکیده

مقدمه و هدف: هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین ترس از شکست با سبک‌های اسنادی از طریق نقش میانجی اضطراب حالتی-رقابتی در ورزشکاران کاراته بود.

روش‌شناسی: این مطالعه از نوع کاربردی و با روش همبستگی مبتنی بر مدل‌سازی معادلات ساختاری انجام شد. جامعه آماری شامل تمامی ورزشکاران کاراته استان گیلان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود که از میان آن‌ها ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه ترس از شکست کانروی و همکاران، پرسشنامه سبک‌های اسنادی اندرسون و آرنولت و پرسشنامه اضطراب حالتی-رقابتی بودند. تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۶ و AMOS نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ترس از شکست اثر مستقیم معناداری بر سبک‌های اسنادی ندارد. ($P < 0.05$) با این حال، ترس از شکست اثر مستقیم مثبت و معناداری بر اضطراب حالتی-رقابتی داشت. ($P > 0.05$) همچنین، اضطراب حالتی-رقابتی نقش میانجی معناداری در رابطه بین ترس از شکست و برخی ابعاد سبک‌های اسنادی شامل مکان، پایداری و کلیت در موقعیت موفقیت و کنترل‌پذیری در موقعیت شکست ایفا کرد. ($P > 0.05$)

نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که ترس از شکست به صورت مستقیم بر سبک‌های اسنادی تأثیر ندارد، اما از طریق افزایش اضطراب حالتی-رقابتی می‌تواند به طور غیرمستقیم بر نحوه تبیین موفقیت و شکست در ورزشکاران اثرگذار باشد؛ بنابراین مدیریت اضطراب رقابتی می‌تواند نقش کلیدی در اصلاح سبک‌های اسنادی و بهبود عملکرد روان‌شناختی ورزشکاران داشته باشد.

کلیدواژه‌گان: ترس از شکست، سبک‌های اسنادی، اضطراب حالتی-رقابتی، ورزشکاران کاراته

روانشناسی انگیزش، رفتار و سلامت

نحوه استناددهی: قاسمی اخلاقی، فاطمه، و فروغی کلدره، زهرا. (۱۴۰۵). رابطه بین ترس از شکست با سبک‌های اسنادی با نقش میانجی اضطراب حالتی-رقابتی در ورزشکاران کاراته استان گیلان. *روانشناسی انگیزش، رفتار و سلامت*، ۴(۳)، ۱-۱۴.

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC) صورت گرفته است. (4.0)

مقدمه

کاراته به‌عنوان یکی از ورزش‌های رزمی شناخته‌شده، ترکیبی از توانمندی‌های جسمانی و روان‌شناختی را در سطحی پیشرفته طلب می‌کند و موفقیت در آن صرفاً به مهارت‌های فنی محدود نمی‌شود، بلکه مستلزم پرخورداری از آمادگی ذهنی، تمرکز بالا، کنترل هیجانی و تاب‌آوری روانی است (Nanthakumar et al., 2025; Yadav, 2023). در چنین زمینه‌ای، ورزشکاران کاراته به‌طور مداوم در معرض شرایط رقابتی پرفشار قرار دارند که مستلزم تنظیم دقیق هیجان‌ها و مدیریت مؤثر استرس می‌باشد (Yudhistira et al., 2023). پژوهش‌های اخیر نشان داده‌اند که وضعیت‌های روان‌شناختی، به‌ویژه اضطراب و ترس از شکست، نقش تعیین‌کننده‌ای در عملکرد ورزشی دارند و می‌توانند کیفیت تصمیم‌گیری، تمرکز و اجرای مهارت‌های حرکتی را تحت تأثیر قرار دهند (Aydemir et al., 2025; Wu et al., 2025). از این‌رو، بررسی متغیرهای روان‌شناختی مؤثر بر عملکرد ورزشکاران، به‌ویژه در رشته‌های رقابتی مانند کاراته، اهمیت ویژه‌ای یافته است.

یکی از مهم‌ترین سازه‌های روان‌شناختی در حوزه ورزش، ترس از شکست است که به‌عنوان یک حالت هیجانی منفی ناشی از پیش‌بینی پیامدهای نامطلوب تعریف می‌شود (Conroy et al., 2002). این سازه معمولاً با نگرانی از ارزیابی منفی، از دست دادن جایگاه اجتماعی و کاهش عزت‌نفس همراه است و می‌تواند منجر به اجتناب از موقعیت‌های چالش‌برانگیز شود (Gabrys & Wontorczyk, 2023; Zhong et al., 2025). در محیط‌های رقابتی، ورزشکاران به‌ویژه در سنین نوجوانی و جوانی، ترس از شکست را به‌صورت شدیدتری تجربه می‌کنند، زیرا شکست را معادل ناکامی شخصی و کاهش ارزش خود تلقی می‌کنند (Sargsyan, 2026). شواهد تجربی نشان می‌دهد که ترس از شکست نه تنها با کاهش عملکرد ورزشی مرتبط است، بلکه می‌تواند به افزایش اضطراب پیش از مسابقه و کاهش اعتماد به نفس منجر شود (Ahmedov et al., 2025; Boostanban Ghaziani & Sadat Hosseini, 2017). همچنین، این متغیر در تعامل با سایر عوامل روان‌شناختی، نقش مهمی در شکل‌گیری پاسخ‌های هیجانی ورزشکاران ایفا می‌کند.

در کنار ترس از شکست، اضطراب حالتی-رقابتی به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین متغیرهای روان‌شناسی ورزش مطرح است. این نوع اضطراب به حالت‌های هیجانی موقتی اشاره دارد که در شرایط رقابتی و پیش از مسابقه تجربه می‌شود و شامل مؤلفه‌های شناختی، جسمانی و اعتماد به نفس است (Martens et al., 2003). مطالعات نشان داده‌اند که سطوح بالای اضطراب رقابتی می‌تواند عملکرد ورزشکاران را به‌طور معناداری مختل کند و با کاهش تمرکز، افزایش خطاهای حرکتی و افت کارایی همراه باشد (Karakulak & Yavaş, 2025; Wu et al., 2025). علاوه بر این، عوامل محیطی مانند انتظارات والدین و حمایت اجتماعی نقش مهمی در شدت اضطراب رقابتی دارند؛ به‌طوری که انتظارات بالا می‌تواند اضطراب را افزایش دهد، در حالی که حمایت همتایان موجب کاهش آن می‌شود (Chen & Peng, 2025; Feng & Zhuang, 2025). همچنین یافته‌ها نشان می‌دهند که تفاوت‌های فردی مانند سن، جنسیت و تجربه ورزشی در میزان اضطراب رقابتی تأثیرگذار هستند (Ahmedov et al., 2025).

از منظر شناختی، نحوه تبیین افراد از موفقیت‌ها و شکست‌های خود، که در قالب سبک‌های اسنادی مطرح می‌شود، نقش اساسی در شکل‌گیری واکنش‌های هیجانی و رفتاری دارد. سبک اسنادی به الگوهای نسبت دادن علل رویدادها در ابعاد مکان (درونی-بیرونی)، پایداری (پایدار-ناپایدار)، کلیت (کلی-اختصاصی) و کنترل‌پذیری اشاره دارد (Anderson & Arnoult, 1985). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سبک‌های اسنادی مثبت، مانند نسبت دادن موفقیت‌ها به عوامل درونی و پایدار، با انگیزش بالاتر و عملکرد بهتر مرتبط هستند، در حالی که سبک‌های اسنادی منفی می‌توانند به کاهش انگیزش و افزایش هیجان‌ات منفی منجر شوند (Moslehi Fard et al., 2024; Zhang & Miao, 2025). علاوه بر این، تغییر در سبک‌های اسنادی از طریق مداخلات آموزشی می‌تواند به بهبود عملکرد و کاهش اضطراب کمک کند (Huang et al., 2025). مطالعات داخلی نیز نشان داده‌اند که سبک‌های اسنادی نقش مهمی در پیش‌بینی پیامدهای روان‌شناختی مانند افت تحصیلی و اضطراب دارند (Azadikta, 2012; Noorali & Abedin, 2011).

در سال‌های اخیر، توجه به روابط پیچیده بین این متغیرها افزایش یافته است. برخی پژوهش‌ها نشان داده‌اند که ترس از شکست به‌طور مستقیم

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین ترس از شکست با سبک‌های اسنادی از طریق نقش میانجی اضطراب حالتی-رقابتی در ورزشکاران کاراته استان گیلان بود.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از لحاظ هدف جزء پژوهش‌های کاربردی و از لحاظ روش از نوع مطالعات همبستگی با تکیه بر مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه ورزشکاران کاراته ساکن استان گیلان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ تشکیل دادند. تعیین حجم نمونه از روش کلان^۱ استفاده شد. طبق نظر کلان زمانی که از مدل-یابی معادلات ساختاری استفاده می‌شود، حدود ۲۰ نمونه برای هر متغیر لازم است و همچنین، حداقل حجم نمونه ۲۰۰ نفر قابل دفاع می‌باشد (کلان، ۱۹۹۸)؛ در نهایت ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت غیر تصادفی هدفمند انجام شد. ملاک ورود به پژوهش شامل؛ حداقل سن ۱۵ سال، عدم وجود اختلالات مزمن روانی (ارزیابی و سنجش توسط مربی، والدین و شخص ورزشکار) و عدم وجود بیماری‌های مزمن جسمانی بود. ملاک خروج نیز عدم تکمیل پرسشنامه می‌باشد. در پژوهش حاضر ملاحظات اخلاقی نیز رعایت شده بود و به شرکت کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات و پاسخ‌ها به صورت محرمانه باقی می‌ماند و نیازی به نوشتن نام و نام خانوادگی بر روی پرسشنامه نیست. تمامی شرکت کنندگان به صورت آگاهانه و داوطلبانه در پژوهش حاضر شرکت کردند. پس از اخذ کد اخلاق به شماره (IR.IAU.LIAU.REC.1404.029)، مجوزهای لازم جهت انجام پژوهش اخذ گردید. روش اجرا به این صورت بود که با مراجعه به باشگاه‌های مختلف در سطح استان گیلان و ارتباط با مربیان آشنا در سطح استان گیلان، پرسشنامه در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت.

پرسشنامه ترس از شکست در عملکرد ورزشکاران^۲ (PFAI):

این پرسشنامه شامل ۲۵ سوال (فرم کوتاه) است. این پرسشنامه توسط کانروی^۳ و همکاران (۲۰۰۲) بر اساس نظریه شناختی-انگیزشی-ارتباطی لازاروس^۴ (۱۹۹۱) طراحی شده است (کانروی و همکاران، ۲۰۰۲). ۵ بعد و شماره گویه‌های مربوط به آن‌ها در ادامه آورده شده

بر سبک‌های اسنادی تأثیر نمی‌گذارد، بلکه این رابطه از طریق متغیرهای میانجی مانند اضطراب رقابتی تبیین می‌شود (Ashrafi, 2023). به عبارت دیگر، ترس از شکست با افزایش سطح اضطراب، نحوه تفسیر افراد از موفقیت و شکست را تغییر می‌دهد. این یافته‌ها با دیدگاه‌های نظری که بر نقش هیجانات در پردازش شناختی تأکید دارند، همسو است. همچنین پژوهش‌ها نشان داده‌اند که اضطراب می‌تواند به‌عنوان یک متغیر میانجی در روابط بین عوامل شناختی و رفتاری عمل کند (Heng et al., 2025). از سوی دیگر، آموزش‌های مبتنی بر بازآموزی اسنادی توانسته‌اند با کاهش ترس از شکست و اضطراب، پیامدهای مثبتی در عملکرد افراد ایجاد کنند (Seyedtabatabaei et al., 2019).

با این حال، نتایج پژوهش‌ها در این حوزه همواره یکسان نبوده است. برخی مطالعات به رابطه مستقیم بین ترس از شکست و سبک‌های اسنادی اشاره کرده‌اند، در حالی که برخی دیگر چنین رابطه‌ای را تأیید نکرده‌اند (Yusefi et al., 2025). این ناهمگونی می‌تواند ناشی از تفاوت در بافت‌های فرهنگی، نوع فعالیت (ورزشی یا تحصیلی) و ویژگی‌های نمونه‌ها باشد. علاوه بر این، تعامل بین عوامل فردی و محیطی در شکل‌گیری این روابط، پیچیدگی بیشتری ایجاد می‌کند. برای مثال، هویت ورزشی و هوش اخلاقی نیز می‌توانند در رابطه بین ترس از شکست و اضطراب نقش واسطه‌ای داشته باشند (Safaei & Shenavaei Asl, 2021). همچنین ویژگی‌هایی مانند عزت‌نفس و خودکارآمدی ورزشی با کاهش اضطراب رقابتی مرتبط هستند (Zardashtian et al., 2017).

با توجه به اهمیت این متغیرها در عملکرد ورزشکاران و وجود شکاف‌های پژوهشی در بررسی همزمان آن‌ها، به‌ویژه در ورزشکاران کاراته، ضرورت انجام پژوهش‌هایی که روابط ساختاری بین ترس از شکست، اضطراب حالتی-رقابتی و سبک‌های اسنادی را بررسی کنند، بیش از پیش احساس می‌شود. چنین پژوهش‌هایی می‌توانند به درک عمیق‌تر از سازوکارهای روان‌شناختی مؤثر بر عملکرد ورزشی کمک کرده و زمینه را برای طراحی مداخلات مؤثر در حوزه روان‌شناسی ورزش فراهم سازند.

2 Conroy

3 Lazarus

7 Klein

1 Performance Failure Appraisal inventory

۰/۷۰، کل برابر ۰/۷۶) و بعد کنترل پذیری (موفقیت برابر ۰/۷۲، شکست برابر ۰/۶۳، کل برابر ۰/۷۵) می‌باشد. آلفای کرونباخ، برای هر یک از ابعاد آزمون در سطح مناسبی است. همچنین برای محاسبه اعتبار سوالات نتیجه نشان داد که هر یک از سوالات ارتباط معناداری با نمره کل بعد مکان، کلیت، پایداری و کنترل پذیری در سطح $P < 0/50$ دارد (Azadikta, 2012). پژوهش‌های انجام شده برای تعیین روایی این پرسشنامه، نشان می‌دهد که نمره‌های به دست آمده در پرسشنامه، اسنادهای واقعی آزمودنی‌ها برای رویدادهای خاص زندگی را پیش-بینی می‌کند (Noorali & Abedin, 2011).

پرسشنامه اضطراب حالتی-رقابتی^۳ (CSAI-2R): این پرسشنامه شامل ۱۷ سوال و توسط ایلی نویز^۴ طراحی شده است و در سال (۱۹۹۰) توسط مارتنز و همکاران با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی (CFA) تایید شد که بر روی ورزشکاران دانشگاهی و نخبه در آمریکا و اروپا انجام شده بود (مارتنز و همکاران، ۲۰۰۳). این پرسشنامه دارای سه مولفه می‌باشد و بر اساس طیف چهار گزینه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده است. مولفه‌های پرسشنامه شامل اضطراب جسمانی (سوالات ۱، ۴، ۶، ۹، ۱۲، ۱۵، ۱۷)، اضطراب شناختی (سوالات ۲، ۵، ۸، ۱۱، ۱۴) و اعتماد به نفس (سوالات ۳، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۶) می‌باشد. در پژوهشی روایی محتوایی و صوری و ملاکی این پرسشنامه مناسب ارزیابی شده است که همچنین در فاصله زمانی کوتاه قبل مسابقه؛ ضرایب پایایی درونی اضطراب شناختی (۰/۷۹ تا ۰/۹) و اضطراب جسمانی (۰/۸ تا ۰/۹۱) و اعتماد به نفس (۰/۸۳ تا ۰/۹۳) بود. ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده در پژوهش مصطفایی فر و کاشانی (۲۰۱۶) برای این پرسشنامه بالای ۰/۷ برآورد شد. ضریب آلفا کرونباخ ۰/۸۱ است (Mostafayi Far & Kashani, 2016).

روش تحلیل این پژوهش، ضریب همبستگی پیرسون بود. متغیر برون زاد در این پژوهش ترس از شکست، متغیر واسطه‌ای اضطراب حالتی-رقابتی و متغیر درون زاد سبک‌های اسنادی بود. داده‌ها نیز با نرم افزارهای SPSS 26 و AMOS 24 تحلیل شد.

یافته‌ها

است. ترس از تجربه شرم و خجالت (۱-۷)، ترس از کاهش عزت نفس خود (۸-۱۱)، ترس از داشتن آینده‌ای نامعلوم (۱۲-۱۵)، ترس از دست دادن علاقه افراد مهم (۱۶-۲۰) و ترس از ناراحت شدن افراد مهم (۲۱-۲۵). هر چه نمره فرد بیشتر باشد یعنی فرد تجربه سطح بالاتری از شکست در عملکردش را دارد. حداقل امتیاز ممکن ۲۵ و حداکثر ۱۲۵ می‌باشد. پایایی درونی خرده مقیاس‌های این پرسشنامه ۰/۷۲ تا ۰/۸۸ و پایایی کل با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ مقدار ۰/۸۳ بدست آمده است که حاکی از پایایی مناسب این ابزار می‌باشد. روایی صوری و محتوایی این پرسشنامه در پژوهشی مورد بررسی و تایید قرار گرفت که مطالعات داخلی در ورزشکاران رشته‌های تیمی و انفرادی، پایایی و روایی مناسب گزارش کرده‌اند. (عبدلی و همکاران، ۲۰۱۳) مطالعات خارجی که بر ورزشکاران نوجوان، دانشگاهی و حرفه‌ای در آمریکا و اروپا، پایایی و روایی مناسب گزارش کرده‌اند. (Conroy et al., 2002)

آزمون سنجش سبک اسنادی^۱ (ASAT): این پرسشنامه توسط آندرسون و آرنولت^۲ (۱۹۸۵) بود و شامل ۲۰ سوال است که نیمی مربوط به شکست و نیمی دیگر مربوط به موفقیت می‌باشد. طبق دستورالعمل آزمودنی، پس از خواندن هر پرسش (تصور موقعیت) باید برای آن یک علت اصلی بنویسد و سپس آن علت را در هر یک از چهار بعد اسنادی (مکان، کلیت، پایداری و کنترل پذیری) در یک مقیاس ۹ قسمتی درجه بندی کند. درجه بندی یک مقیاس، ۹ قسمتی است که امتیازهای بالا نشان‌دهنده علت درونی، کلی، پایدار و کنترل پذیر است و امتیازهای پایین نشان‌دهنده علت بیرونی، اختصاصی، ناپایدار و کنترل ناپذیر می‌باشد. پایایی درونی هر یک از ابعاد اسنادی را از ۰/۵ تا ۰/۶ گزارش داده‌اند که بر روی نمونه‌های دانشجویی و جمعیت عمومی آمریکا انجام شد (Anderson & Arnoult, 1985). در پژوهشی پایایی آزمون سبک‌های اسنادی را از طریق محاسبه آلفای کرونباخ برای هر یک از ابعاد آزمون سبک‌های اسنادی بررسی کرده است به این صورت که؛ بعد مکان (موفقیت برابر ۰/۷۴، شکست برابر ۰/۷۰، کل برابر ۰/۸۱)، بعد پایداری (موفقیت برابر ۰/۷۰، شکست برابر ۰/۷۲، کل برابر ۰/۸۳)، بعد کلیت (موفقیت برابر ۰/۶۲، شکست برابر

7 Illinois

1 Attributional Style Assessment Test

5 Anderson & Arnoult

3 Competitive State Anxiety Inventory

در پژوهش حاضر ۲۵۰ ورزشکار مشارکت کردند. ۱۵۴ نفر (۶۱/۶ درصد) زنان و ورزشکار و ۹۴ نفر (۳۸/۴ درصد) مردان ورزشکار بودند. بیشترین فراوانی مربوط به افرادی با سابقه فوق حرفه‌ای ۹ سال به بالا، با فراوانی ۸۶ ورزشکار (۳۸/۷ درصد) می‌باشد و کمترین فراوانی مربوط به افرادی با سابقه حرفه‌ای ۵ تا ۹ سال، با فراوانی ۴۲ ورزشکار

در پژوهش حاضر ۲۵۰ ورزشکار مشارکت کردند. ۱۵۴ نفر (۶۱/۶ درصد) زنان و ورزشکار و ۹۴ نفر (۳۸/۴ درصد) مردان ورزشکار بودند. بیشترین فراوانی مربوط به افرادی با سابقه فوق حرفه‌ای ۹ سال به بالا، با فراوانی ۸۶ ورزشکار (۳۸/۷ درصد) می‌باشد و کمترین فراوانی مربوط به افرادی با سابقه حرفه‌ای ۵ تا ۹ سال، با فراوانی ۴۲ ورزشکار

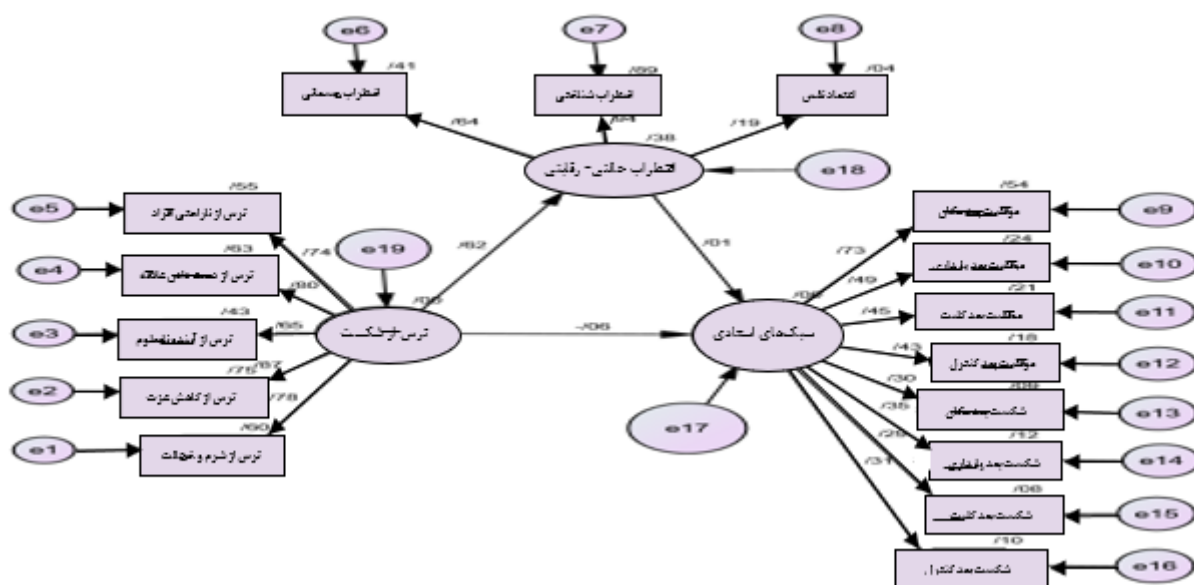
جدول ۱. اطلاعات توصیفی و همبستگی بین متغیرهای پژوهش

	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱. ترس از شکست										۱
۲. اضطراب حالتی- رقابتی									۰/۵۰**	۱
۳. اسناد موفقیت بعد مکان								۰/۱۲	-۰/۰۲	۱
۴. اسناد موفقیت بعد پایداری							۰/۳۲**	-۰/۱۱	-۰/۰۷	۱
۵. اسناد موفقیت بعد کلیت						۰/۱۹**	۰/۳۷**	۰/۱۵*	۰/۰۷	۱
۶. اسناد موفقیت بعد کنترل					۰/۲۲**	۰/۲۴**	۰/۲۷**	-۰/۰۲	۰/۰۳	۱
۷. اسناد شکست بعد مکان				۰/۱۰	۰/۰۹	۰/۱۵*	۰/۲۳**	۰/۰۱	۰/۰۵	۱
۸. اسناد شکست بعد پایداری			۰/۱۴*	۰/۱۳*	۰/۱۲	۰/۲۹**	۰/۲۳**	۰/۰۳	-۰/۰۵	۱
۹. اسناد شکست بعد کلیت		۰/۱۰	۰/۰۶	۰/۰۷	۰/۱۰	۰/۰۹	۰/۲۵**	-۰/۰۲	-۰/۱۵*	۱
۱۰. اسناد شکست بعد کنترل	۰/۱۱	۰/۰۱	۰/۰۹	۰/۲۴**	۰/۰۶	۰/۱۵*	۰/۲۳**	-۰/۱۳*	-۰/۱۹**	۱
چولگی	-۰/۲۸	-۰/۰۱	-۰/۲۸	-۰/۳۰	۰/۸۹	۱/۳۷	۱/۰۱	۲/۲۱	۰/۰۴	۰/۱۷
کشیدگی	-۰/۳۴	-۰/۴۲	۰/۰۷	-۰/۲۷	-۰/۳۹	۰/۷۹	۰/۰۳	۴/۰۰	-۰/۲۸	-۰/۴۵
میانگین									۳۵/۷۳	۵۹/۹۲
انحراف استاندارد									۷/۹۹	۱۸/۵۷

* P < ۰/۰۵ ** P < ۰/۰۱

نرمال بودن توزیع داده‌ها از چولگی و کشیدگی استفاده شد. با توجه به آن می‌توان بیان کرد که کلیه داده‌ها از توزیع نرمال (بین ۲+ و ۲-) برخوردار هستند، به جز سبک اسنادی موفقیت بعد مکان که چولگی و کشیدگی آن به ترتیب ۲/۲۱ و ۴/۰۰ است و نشان دهنده چولگی مثبت و کشیدگی بالا است و به معنی توزیع داده‌ها با عدم تقارن (راست) و وجود داده‌های پرت و پراکندگی نسبتاً زیاد در دنباله‌های توزیع می‌باشد. ارقام متغیر سبک اسنادی در Spss به صورت کد جاگذاری شده است (متغیر ناپیوسته اسمی می‌باشد)، میانگین و انحراف استاندارد برای این متغیر لحاظ نمی‌شود. در شکل ۱، ضرایب مسیر بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است.

همان‌طور که در جدول ۱ دیده می‌شود، بین اضطراب حالتی- رقابتی و ترس از شکست با ضریب ۰/۵۰ همبستگی مثبت و معنادار در سطح ۰/۰۱ وجود دارد؛ بین اسناد موفقیت بعد کلیت و اضطراب حالتی- رقابتی با ضریب ۰/۱۵ همبستگی مثبت و معنادار در سطح ۰/۰۵ وجود دارد؛ بین اسناد شکست بعد کلیت و ترس از شکست با ضریب ۰/۱۵- همبستگی منفی و معنادار در سطح ۰/۰۵ وجود دارد؛ بین اسناد شکست بعد کنترل پذیری و ترس از شکست با ضریب ۰/۱۹- همبستگی منفی و معنادار در سطح ۰/۰۱ وجود دارد؛ بین اسناد شکست بعد کنترل پذیری و اضطراب حالتی- رقابتی با ضریب ۰/۱۳- همبستگی منفی و معنادار در سطح ۰/۰۵ وجود دارد. همچنین در جدول ۲، جهت بررسی

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

می‌باشد. در جدول ۲ به شاخص‌های برازش مدل طبق Amos24 می‌پردازیم.

نتایج ضرایب مسیر در شکل ۱ بیانگر این است در مدل پیشنهادی قوی‌ترین رابطه بین ترس از شکست و اضطراب حاد رقابتی به میزان ۰/۶۲

جدول ۲. شاخص‌های برازش

شاخص‌های برازش	CMIN	DF	CMIN/DF	CFI	IFI	GFI	AGFI	TLI	NFI	RMSEA	P
مدل پژوهش	۲۳۱/۴۶۲	۱۰۱	۲/۲۹۲	۰/۸۸۱	۰/۸۸۳	۰/۸۹۲	۰/۸۵۴	۰/۸۵۹	۰/۸۱۰	۰/۰۷۲	۰/۰۰۰
معیار تصمیم	-	-	<۳	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	<۰/۱	

قبول است و نیاز به اصلاح مدل ندارد. اما با توجه به دو شاخص اصلی برازش مدل که شامل (RMSEA) و (CMIN/DF) می‌باشد، نشان دهنده برازش مناسب و قابل قبول مدل مدنظر است.

به منظور آزمون مدل مورد نظر یعنی بررسی نقش واسطه‌گری اضطراب حاد - رقابتی از روش تحلیل مسیر (مستقیم و غیر مستقیم) استفاده شد. پارامترهای اندازه‌گیری روابط مستقیم در جدول ۳ و ۴ ارائه شده است.

با توجه به جدول ۲، بر این اساس شاخص (CMIN/DF) که نسبتی از مجذور خی دو بر درجه آزادی است برابر با ۲/۲۹۲ می‌باشد و در دامنه ۱ تا ۵ قرار دارد (کمتر از ۳ بهترین نوع مدل)؛ که نشانگر برازندگی معتبر و قابل قبول مدل است. همچنین جدول فوق نشانگر آن است که (CFI، IFI، TLI، NFI) بهتر است که مساوی و بیشتر از ۰/۹۰ باشد که برازش کلی این بند شاخص در حد متوسط ارزیابی می‌شود. شاخص ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA) برابر با ۰/۰۷۲ است و کمتر از ۰/۱ می‌باشد (کمتر از ۰/۰۸ بهترین نوع مدل) و نشان‌دهنده برازش خوب و قابل

جدول ۳. مسیر مستقیم ترس از شکست بر سبک‌های اسنادی

رابطه بین ترس از شکست با سبک‌های اسنادی با نقش میانجی... (قاسمی اخلاقی و فروغی کلدره)

مسیر	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد	تی	معناداری
ترس از شکست	سبک‌های اسنادی	۰/۰۵۸	-۰/۰۰۴	۰/۵۸۹

ترس از شکست با سبک‌های اسنادی در ورزشکاران کاراته اثرات مستقیم ندارد. تمامی این دلیل ممکن است به خاطر ساختار پیچیده و چند وجهی سبک‌های اسنادی می‌باشد.

با توجه به جدول ۳، همانطور که دیده می‌شود مقدار ($0/05 > 0/589$) و ($P = 0/004 < 0/05$) می‌باشد و طبق آن اثر مستقیم ترس از شکست بر سبک اسنادی کلی از نظر آماری معنی دار نبود. بنابراین، جدول ۴. مسیر مستقیم ترس از شکست بر اضطراب حالتی - رقابتی

مسیر	ضریب استاندارد	ضریب غیر استاندارد	تی	معناداری
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	۰/۶۱۷	۶/۱۲۹	۰/۰۰۱

مستقیم است. بنابراین، ترس از شکست با اضطراب حالتی - رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات مستقیم دارد.

با توجه به جدول ۴، همانطور که دیده می‌شود مقدار ($0/05 < 0/001$) و ($P = 0/001 < 0/05$) می‌باشد و اثر بر آورد مستقیم ترس از شکست بر اضطراب حالتی - رقابتی ($0/617$) مثبت و معنادار است که البته میزان T و P نشان‌دهنده معناداری بسیار قوی این مسیر جدول ۵. مسیر غیرمستقیم ترس از شکست بر اضطراب حالتی - رقابتی

پارامترهای اندازه‌گیری روابط غیرمستقیم با استفاده از روش بوت استرپ در جدول ۵ ارائه شده است.

مسیر	اثر غیر مستقیم	خطای استاندارد	حد پایین	حد بالا
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد موفقیت بعد مکان	۰/۶۷۴۰	۰/۴۳۵۷
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد موفقیت بعد پایداری	-۰/۴۲۸۹	-۳/۰۹۶۷
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد موفقیت بعد کلیت	۱/۸۱۹۱	۰/۶۲۴۵
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد موفقیت بعد کنترل	-۰/۳۰۴۱	-۱/۵۶۰۷
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد شکست بعد مکان	۰/۱۴۶۶	-۱/۵۱۱۹
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد شکست بعد پایداری	۰/۴۷۶۵	-۱/۲۷۹۰
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد شکست بعد کلیت	-۰/۳۵۹۸	-۱/۸۳۵۹
ترس از شکست	اضطراب حالتی - رقابتی	اسناد شکست بعد کنترل	-۱/۶۹۸۹	-۳/۵۱۴۸

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی - رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد پایداری با میزان اثر استاندارد $-0/4289$ و بازه اطمینان حد پایین ($-3/0967$) و حد بالا ($-0/0217$) معنادار است؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت (منفی) هستند و از صفر عبور نمی‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد پایداری از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی - رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم دارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی - رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد مکان با میزان اثر استاندارد $0/6740$ و بازه اطمینان حد پایین ($0/4357$) و حد بالا ($3/3503$) معنادار است؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت (مثبت) هستند و از صفر عبور نمی‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد مکان از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی - رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم دارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد کلیت با میزان اثر استاندارد ۱/۸۱۹۱ و بازه اطمینان حد پایین (۰/۶۲۴۵) و حد بالا (۳/۲۰۶۱) معنادار است؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت (مثبت) هستند و از صفر عبور نمی‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد کلیت از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم دارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج حاصل از بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد کنترل‌پذیری در بازه اطمینان حد پایین (۱/۵۶۰۷-) و حد بالا (۰/۸۹۸۱) معنادار نیست؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت نیستند (منفی و مثبت) و از صفر عبور می‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت موفقیت بعد کنترل‌پذیری از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم ندارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت شکست بعد مکان در بازه اطمینان حد پایین (۱/۵۱۱۹-) و حد بالا (۱/۸۲۲۷) معنادار نیست؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت نیستند (منفی و مثبت) و از صفر عبور می‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت شکست بعد مکان از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم ندارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت شکست بعد پایداری در بازه اطمینان حد پایین (۱/۲۷۹۰-) و حد بالا (۲/۲۶۷۸) معنادار نیست؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت نیستند (منفی و مثبت) و از صفر عبور می‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت شکست بعد پایداری از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم ندارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی موقعیت شکست بعد کلیت در بازه اطمینان حد پایین (۱/۸۳۵۹-) و حد بالا (۱/۱۶۴۴) معنادار نیست؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت نیستند (منفی و مثبت) و از صفر عبور می‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت شکست بعد کلیت از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم ندارد.

با توجه به جدول ۵، نتایج بوت استرپ نشان می‌دهد که مسیر غیرمستقیم اضطراب حالتی- رقابتی در ارتباط بین ترس از شکست و سبک اسنادی شکست بعد کنترل‌پذیری با میزان اثر استاندارد ۱/۶۹۸۹- و بازه اطمینان حد پایین (۳/۵۱۴۸-) و حد بالا (۰/۲۶۵۷-) معنادار است؛ چون بازه اطمینان حد پایین و حد بالا هم علامت (منفی) هستند و از صفر عبور نمی‌کند. بنابراین، ترس از شکست با سبک اسنادی موقعیت شکست بعد کنترل‌پذیری از طریق میانجی‌گری اضطراب حالتی- رقابتی در ورزشکاران کاراته اثرات غیرمستقیم دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که ترس از شکست به صورت مستقیم اثر معناداری بر سبک‌های اسنادی در ورزشکاران کاراته ندارد، در حالی که این متغیر دارای اثر مستقیم و مثبت معنادار بر اضطراب حالتی-رقابتی است و همچنین از طریق نقش میانجی اضطراب حالتی- رقابتی بر برخی ابعاد سبک‌های اسنادی اثرات غیرمستقیم معناداری اعمال می‌کند. این الگوی یافته‌ها حاکی از آن است که رابطه بین متغیرهای شناختی (سبک‌های اسنادی) و هیجانی (ترس از شکست) در بستر رقابت‌های ورزشی، رابطه‌ای خطی و ساده نیست، بلکه از مسیرهای پیچیده و غیرمستقیم، به‌ویژه از طریق متغیرهای هیجانی واسطه‌ای، تبیین می‌شود. عدم معناداری اثر مستقیم ترس از شکست بر سبک‌های اسنادی می‌تواند نشان‌دهنده آن باشد که سبک‌های اسنادی به‌عنوان ساختارهای نسبتاً پایدار شناختی، کمتر تحت تأثیر هیجانات گذرا قرار می‌گیرند و بیشتر از طریق فرآیندهای میانجی مانند اضطراب تغییر می‌یابند. این یافته با نتایج برخی مطالعات که به نبود رابطه مستقیم بین این متغیرها اشاره کرده‌اند همسو است (Yusefi et al., 2025)، اما

منفی، موجب می‌شود ورزشکاران موفقیت‌ها و شکست‌های خود را به صورت متفاوتی تفسیر کنند.

به‌طور خاص، نتایج نشان داد که اضطراب حالتی-رقابتی در رابطه بین ترس از شکست و ابعاد مکان، پایداری و کلیت در موقعیت‌های موفقیت، نقش میانجی معناداری دارد. این امر نشان می‌دهد که در شرایط اضطراب، ورزشکاران ممکن است موفقیت‌های خود را کمتر به عوامل درونی و پایدار نسبت دهند و در نتیجه، انگیزش و اعتماد به نفس آن‌ها کاهش یابد. این یافته با پژوهش‌هایی که نشان داده‌اند اضطراب می‌تواند سبک‌های اسنادی را به سمت الگوهای منفی تر سوق دهد، همسو است (Zhang & Miao, 2025). همچنین در بعد کنترل‌پذیری در موقعیت شکست، نقش میانجی اضطراب تأیید شد که نشان‌دهنده آن است که اضطراب می‌تواند ادراک ورزشکاران از میزان کنترل بر شکست را کاهش دهد. این امر می‌تواند به شکل‌گیری احساس درماندگی و کاهش تلاش در آینده منجر شود. مطالعات پیشین نیز تأکید کرده‌اند که سبک‌های اسنادی منفی با کاهش مشارکت و انگیزش در فعالیت‌های ورزشی همراه هستند (Moslehi & Fard et al., 2024).

در عین حال، عدم معناداری برخی مسیرهای غیرمستقیم نشان می‌دهد که اثرات ترس از شکست بر تمامی ابعاد سبک‌های اسنادی یکسان نیست و این رابطه بسته به نوع بعد اسنادی متفاوت است. این یافته می‌تواند بیانگر پیچیدگی ساختار سبک‌های اسنادی و تأثیرپذیری متفاوت ابعاد آن از عوامل هیجانی باشد. علاوه بر این، نقش عوامل زمینه‌ای مانند حمایت اجتماعی و انتظارات محیطی نیز در این روابط قابل توجه است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که حمایت هم‌تایان می‌تواند اثرات منفی اضطراب را کاهش دهد (Feng & Zhuang, 2025)، در حالی که انتظارات بالای والدین ممکن است آن را تشدید کند (Chen & Peng, 2025). بنابراین، درک این روابط نیازمند توجه به عوامل چندسطحی و تعاملی است.

یافته‌های پژوهش حاضر همچنین از منظر کاربردی دارای اهمیت است. با توجه به اینکه ترس از شکست از طریق اضطراب بر سبک‌های اسنادی تأثیر می‌گذارد، می‌توان نتیجه گرفت که مداخلات روان‌شناختی باید بر کاهش اضطراب رقابتی و مدیریت ترس از شکست تمرکز کنند. برای مثال، آموزش‌های مبتنی بر بازآموزی

با پژوهش‌هایی که اثر مستقیم را گزارش کرده‌اند تفاوت دارد که این اختلاف می‌تواند ناشی از تفاوت در بافت نمونه‌ها و نوع فعالیت باشد.

نتیجه دیگر پژوهش نشان داد که ترس از شکست اثر مستقیم و معناداری بر اضطراب حالتی-رقابتی دارد. این یافته با چارچوب‌های نظری موجود در روان‌شناسی ورزش که ترس از شکست را یکی از پیش‌بینی‌کننده‌های اصلی اضطراب رقابتی می‌دانند، همخوانی دارد. بر اساس نظریه‌های شناختی-هیجانی، زمانی که ورزشکاران پیامدهای منفی شکست را پیش‌بینی می‌کنند، سطح برانگیختگی هیجانی آن‌ها افزایش یافته و این امر به شکل اضطراب حالتی بروز می‌کند (Zhong et al., 2025). همچنین یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعات تجربی که نشان داده‌اند ترس از شکست با افزایش اضطراب پیش از مسابقه همراه است، همسو می‌باشد (Ahmedov et al., 2025; Boostanban Ghaziani & Sadat Hosseini, 2017). در محیط‌های رقابتی مانند کاراته، که فشار روانی بالایی بر ورزشکاران وارد می‌شود، این رابطه می‌تواند حتی قوی‌تر باشد، زیرا شکست در این ورزش‌ها اغلب با ارزیابی اجتماعی شدید و پیامدهای روانی قابل توجه همراه است (Gabrys & Wontorczyk, 2023). از سوی دیگر، یافته‌های پژوهش‌های فیزیولوژیکی نیز نشان داده‌اند که اضطراب رقابتی با تغییرات زیستی مانند افزایش کورتیزول و برانگیختگی سیستم عصبی همراه است که می‌تواند عملکرد ورزشکار را مختل کند (Aydemir et al., 2025).

از مهم‌ترین یافته‌های این پژوهش، تأیید نقش میانجی اضطراب حالتی-رقابتی در رابطه بین ترس از شکست و برخی ابعاد سبک‌های اسنادی بود. به عبارت دیگر، ترس از شکست از طریق افزایش اضطراب، نحوه تفسیر ورزشکاران از علل موفقیت و شکست را تغییر می‌دهد. این یافته با مدل‌های نظری که بر تعامل بین هیجان و شناخت تأکید دارند، همسو است و نشان می‌دهد که هیجانات منفی می‌توانند فرآیندهای شناختی مانند اسناددهی را تحت تأثیر قرار دهند. پژوهش‌های پیشین نیز نقش میانجی اضطراب را در روابط مشابه تأیید کرده‌اند (Ashrafi Dasht-Arzhaneh et al., 2023) و نشان داده‌اند که اضطراب می‌تواند به‌عنوان پلی بین متغیرهای انگیزشی و شناختی عمل کند (Heng et al., 2025). در تبیین این یافته می‌توان گفت که اضطراب حالتی-رقابتی با ایجاد اختلال در پردازش شناختی و افزایش سوگیری‌های

شکست و اصلاح سبک‌های اسنادی طراحی و اجرا شوند. استفاده از تکنیک‌های آرام‌سازی، ذهن‌آگاهی و بازسازی شناختی می‌تواند به بهبود عملکرد روان‌شناختی ورزشکاران کمک کند. همچنین، مربیان و خانواده‌ها باید با ایجاد محیطی حمایتی و کاهش فشارهای غیرضروری، زمینه را برای رشد روانی سالم ورزشکاران فراهم کنند.

تعارض منافع

بین نویسندگان هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

حامی مالی

این پژوهش بدون هیچ حمایت مالی و با هزینه شخصی انجام شد.

ملاحظات اخلاقی

در این مطالعه، اهمیت و ضرورت پژوهش برای نمونه‌ها تشریح و درباره رعایت ملاحظات اخلاقی مانند رازداری، محرمانگی، حفظ حریم نمونه‌ها، آزادی جهت شرکت در پژوهش و انصراف از آن و غیره به آنان اطمینان داده شد. این مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول در واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران می‌باشد. "ودارای کد اخلاق به شناسه IR.IAU.LIAU.REC.1404.029 از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان می‌باشد.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این مقاله با یکدیگر مشارکت داشتند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از تمامی افرادی که در مراحل پژوهش همکاری و یاری نمودند تقدیر و تشکر می‌شود.

References

- Ahmedov, F., Shopulatov, A., Muqimov, M., Salikhova, R., Kuldashv, S., & Zakirov, F. (2025). Pre-competition Anxiety and Fear of Failure in Athletes of Varying Age and Gender. *Slobozhanskyi Herald of Science and Sport*, 29(2), 114-120. <https://doi.org/10.15391/sns.v.2025-2.02>
- Anderson, C. A., & Arnoult, L. H. (1985). Attributional Style and Everyday Problems in Living: Depression, Loneliness, and Shyness. *Social Cognition*, 3(1), 16-35. <https://doi.org/10.1521/soco.1985.3.1.16>
- Ashrafi Dasht-Arzhaneh, F., Dehghani, Y., & Alsadat Hosseini, F. (2023). Modeling Fear of Failure Based on Self-Criticism, Early Maladaptive Schemas, and Perceived Competence with the Mediation of Competitive Anxiety in Students.

اسنادی می‌توانند به ورزشکاران کمک کنند تا تبیین‌های سازنده‌تری از عملکرد خود داشته باشند (Huang et al., 2025). همچنین تقویت مهارت‌های روان‌شناختی مانند تنظیم هیجان و افزایش تاب‌آوری می‌تواند به کاهش اثرات منفی ترس از شکست کمک کند (Sargsyan, 2026). علاوه بر این، توجه به ویژگی‌های فردی مانند عزت‌نفس و خودکارآمدی نیز می‌تواند در کاهش اضطراب مؤثر باشد (Zardashtian et al., 2017).

در مجموع، نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که تعامل بین ترس از شکست، اضطراب حالتی-رقابتی و سبک‌های اسنادی، یک فرآیند پویا و چندبعدی است که در آن هیجان‌ات نقش کلیدی در شکل‌دهی به فرآیندهای شناختی ایفا می‌کنند. این یافته‌ها با دیدگاه‌های نوین روان‌شناسی ورزش که بر اهمیت یکپارچگی عوامل شناختی و هیجانی تأکید دارند، همسو است و می‌تواند به توسعه مدل‌های نظری جامع‌تر در این حوزه کمک کند. همچنین، با توجه به ماهیت خاص ورزش کاراته که نیازمند تمرکز و کنترل هیجانی بالاست، این نتایج می‌تواند در بهبود عملکرد و سلامت روانی ورزشکاران این رشته کاربرد داشته باشد.

محدودیت‌های پژوهش حاضر شامل محدود بودن نمونه به ورزشکاران کاراته یک استان خاص و استفاده از روش نمونه‌گیری غیرتصادفی است که تعمیم‌پذیری نتایج را محدود می‌کند. همچنین، استفاده از ابزارهای خودگزارشی می‌تواند با سوگیری پاسخ‌دهی همراه باشد و دقت اندازه‌گیری متغیرها را تحت تأثیر قرار دهد. علاوه بر این، ماهیت مقطعی پژوهش امکان استنتاج روابط علی را محدود می‌سازد.

پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده، این مدل در سایر رشته‌های ورزشی و در سطوح مختلف مهارتی مورد بررسی قرار گیرد تا امکان تعمیم نتایج افزایش یابد. همچنین، استفاده از طرح‌های طولی و آزمایشی می‌تواند به بررسی دقیق‌تر روابط علی بین متغیرها کمک کند. بررسی نقش سایر متغیرهای میانجی و تعدیل‌گر مانند تاب‌آوری، حمایت اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی نیز می‌تواند به غنای مدل‌های نظری در این حوزه بیفزاید.

در حوزه کاربردی، توصیه می‌شود برنامه‌های روان‌شناسی ورزشی با تمرکز بر آموزش مهارت‌های مدیریت اضطراب، کاهش ترس از

- Education and Development*, 14(2), 599-610. <https://doi.org/10.6007/IJARPED/v14-i2/25224>
- Noorali, Z., & Abedin, A. (2011). Comparison of Emotional Intelligence Variables and Coping Strategies in Success and Failure in the National University Entrance Examination. *Educational Psychology Studies*, 7(11), 109-124. <https://doi.org/10.22111/jeps.2010.726>
- Safaei, I., & Shenavaei Asl, N. (2021). The Relationship of Athletic Identity with Fear of Failure and Frustration in Football Club Players: The Mediating Role of Moral Intelligence. *Sport Psychology*, 13(2), 169-187. <https://doi.org/10.48308/mbpsp.6.2.169>
- Sargsyan, A. (2026). Building Confidence and Overcoming Fear in Youth Soccer: A Psychological Approach to Player Development. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 13(1). <https://doi.org/10.46827/ejpe.v13i1.6475>
- Seydatababaei, M., Arab, S., & Bayanfar, F. (2019). The Effect of Attributional Retraining on Fear of Failure and Academic Procrastination in Female Students with Test Anxiety. *Clinical Psychology: Research and Practice Innovations*, 11(2), 40-51. <https://doi.org/10.22075/jcp.2019.15634.1495>
- Wu, Z., Luo, F., Liu, X., Li, J., Zhou, Y., & Luo, J. (2025). Examining the Effects of Competitive State Anxiety and Goal Orientation on Sports Performance of College Track and Field Athletes. *Frontiers in psychology*, 16, 1607747. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1607747>
- Yadav, P. K. (2023). The Power of Karate: Exploring Its Healing Potential, an Assurance. *International Journal of Research and Analytical Reviews*, 10(4), 604-606. <https://doi.org/10.56975/yahtqn62>
- Yudhistira, D., Kurnianto, H., Candra, A. R. D., Nur Ulinuha, R. A., & Wicaksono, A. (2023). *Tapering in the Sport of Karate: Narrative Review Proceedings of the 6th International Seminar on Public Health and Education*. <https://doi.org/10.4108/eai.29-6-2022.2326103>
<https://doi.org/10.4108/eai.29-6-2022.2326103>
- Yusefi, S., Ahmadi, T., Najafifard, T., & Yusefi, S. (2025). Comparison of Attributional Styles and Achievement Emotions in Gifted Students and Students with Typical Development. *Scientific Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 2(2), 1-14. <https://doi.org/10.22099/ebd.2024.7728>
- Zardashtian, S., Gholami Torkaslouyeh, S., & Farzi, H. (2017). The Relationship of Self-Esteem and Sport Self-Efficacy with Competitive Anxiety of Adult Wrestlers Participating in the Takhti International Cup. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 13(26), 237-246. <https://doi.org/10.22080/jsmb.2018.7832.2069>
- Zhang, S., & Miao, C. (2025). The Influence of Attribution Style and Goal Accessibility on Health Beliefs and Exercise Willingness: Experimental Evidence from University Students. *Behavioral Sciences*, 15(6), 763. <https://doi.org/10.3390/bs15060763>
- Zhong, Z., Jiang, H., & Wang, H. (2025). The Association of Mindfulness with Athletes' Fear of Failure: The Mediating Roles of Perfectionism and Ego-Depletion. *Frontiers in Public Health*, 13, 1643131. <https://doi.org/10.3389/fpubh.2025.1643131>
- Educational Psychology Studies*, 20(50), 1-19. <https://doi.org/10.22111/JEPS.2023.41871.4989>
- Aydemir, M., Makaraci, Y., Avci, B., Ürkmez, Y. C., & Cintineo, H. P. (2025). The Psychophysiological Stress and Salivary Cortisol and Alpha-Amylase Awakening Responses to Cross-Country Running Competitions in National-Level Female Athletes. *Journal of Strength and Conditioning Research*, 39, e676-e683. <https://doi.org/10.1519/JSC.0000000000005055>
- Azadikta, M. (2012). Examining the Role of Coping Strategies and Attributional Styles as Predictors of Academic Decline in Students of Islamic Azad University, Islamshahr Branch. *Psychological Achievements*, 19(1), 99-116. <https://www.magiran.com/p1554410>
- Boostanban Ghaziani, M., & Sadat Hosseini, F. (2017). Comparison of Competitive Anxiety and Fear of Failure in Different Soccer Positions. *Sport Psychology Studies*, 6(20), 1-16. <https://doi.org/10.22089/spisyj.2017.1597.1169>
- Chen, Z., & Peng, L. (2025). Associations Between Parental Expectations and Competitive State Anxiety in Adolescent Tennis Players: Mediation by Basic Psychological Needs. *Children*, 12(12), 1714. <https://doi.org/10.3390/children12121714>
- Conroy, D. E., Willow, J. P., & Metzler, J. N. (2002). Multidimensional Fear of Failure Measurement: The Performance Failure Appraisal Inventory. *Journal of Applied Sport Psychology*, 14(2), 76-90. <https://doi.org/10.1080/10413200252907752>
- Feng, H., & Zhuang, L. (2025). Research on the Interactive Relationship Between Pre-Competition State Anxiety and Peer Support of College Athletes: A Case Study of Zhaoqing University. *Frontiers in Sustainable Development*, 5(10). <https://doi.org/10.54691/gxstca90>
- Gabrys, K., & Wontorczyk, A. (2023). Sport Anxiety, Fear of Negative Evaluation, Stress and Coping as Predictors of Athlete's Sensitivity to the Behavior of Supporters. *International journal of environmental research and public health*, 20(12), 6084. <https://doi.org/10.3390/ijerph20126084>
- Heng, C. N., Du, J., Li, L., Zhang, N., & Jiang, W. (2025). Effect of Insomnia on Anxiety about COVID-19 Patients: The Mediating Role of Psychological Capital. *BMC psychiatry*, 25(1), 377. <https://doi.org/10.1186/s12888-025-06767-7>
- Huang, D., Wang, H., Tang, Y., Lei, H., & Koh, D. (2025). Enhancing Athlete Performance Under Pressure: The Role of Attribution Training in Mitigating Choking. *Frontiers in psychology*, 16. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1435374>
- Karakulak, I., & Yavaş, Ö. (2025). Investigation of Pre-Competition State Anxiety Levels of Athletes. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 83-98. <https://doi.org/10.61087/IntJCES.2025.32>
- Martens, M. P., Cox, R. H., & Russell, W. D. (2003). Measuring Anxiety in Athletics: The Revised Competitive State Anxiety Inventory-2. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 25(4), 519-533. <https://doi.org/10.1123/jsep.25.4.519>
- Moslehi Fard, B., Barghi Moghaddam, J., Najafzadeh, M. R., & Janani, H. (2024). The Impact of Attribution Style and Strategic Thinking in the Development of Sports Participation. *Sport Psychology Studies*, 13(47), 63-78. <https://doi.org/10.22089/spisyj.2023.14757.2396>
- Mostafayi Far, E., & Kashani, V. (2016). Psychometric Properties of Persian Version of the Revised Competitive State Anxiety Inventory-2 (CSAI-2R). *Sport Psychology Studies*, 5(16), 35-54. <https://doi.org/10.22089/spisyj.2016.733>
- Nanthakumar, V., Txi, M. R. S., Salleh, F. N. M., & Sabadri, S. N. S. M. (2025). Profiling of Psychological States and Sports Performance Among Competitive Karate Athletes. *International Journal of Academic Research in Progressive*